

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คำนาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทักษะสัมพันธ์ สู่วรรณกรรมพื้นบ้าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คำนาม
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของคำนาม

คำนาม เป็นคำที่หมายถึง บุคคล สัตว์ วัตถุ สิ่งของ สภาพธรรมชาติ สถานที่ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม คือรวมทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม คำนามทำหน้าที่เป็นส่วนหลักของนามวลี

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (๒๕๕๕ : ๑๗ - ๒๓) ได้แบ่งคำนามออกเป็น ๔ ชนิดย่อย ดังนี้

ชนิดของคำนาม

๑) คำนามสามัญ คือ คำนามที่ใช้เรียกสิ่งต่าง ๆ โดยทั่วไป มิได้ระบุแน่นอนว่าเป็นสิ่งนี้ มีชื่อเรียกอย่างนี้ หรือสิ่งนั้นมีชื่อเรียกอย่างนั้น เช่น คน บ้าน วัด โรงเรียน สัตว์ อาหาร ถนน คุณธรรม ภูมิประเทศ หมอ ครู พยาบาล นักเรียน ชาวบ้าน ฯลฯ

- บ้านหลังนี้ใหญ่โตน่าอยู่จริง
- คุณตาไปทำบุญที่วัด
- นักเรียนเดินทางไปโรงเรียนโดยรถประจำทาง

๒) คำนามวิสามัญ คือ คำที่เป็นชื่อซึ่งตั้งขึ้นเฉพาะเรียกคำนามสามัญหนึ่ง ๆ เช่น สิริภพ ชลภักดี วิกานดา ญัฐดนัย ซึ่งเป็นชื่อเฉพาะของคน ส่วนเจ้าแตรม ย่าเหล ทองแดง เป็นชื่อเฉพาะของสุนัข เป็นต้น

- ประเทศไทยมีรูปร่างคล้ายกระบวยตักน้ำ
- ครูชลภักดีสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
- จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์หลายแห่ง

๓) คำลักษณนาม คือ คำที่ใช้บอกลักษณะของคำนามหรือคำกริยา อาจปรากฏอยู่หน้าหรือหลังคำนามและอยู่ติดคำนาม

- ผุ่งฝั่งเขาจูโจมศัตรูทันที
- โต๊ะ ๒๐ ตัว
- บ้านหลังแรก (บอกลักษณะคำนาม)
- ขอกอดที (บอกลักษณะคำกริยา)

๔) คำอาการนาม คือ คำนามที่เกิดจากกระบวนการแปลงคำกริยาเป็นคำนาม โดยการเติมหน่วยคำ การ- หรือ ความ- นำหน้าคำกริยา คำอาการนามจะมีความหมายเป็นนามธรรมเสมอ เช่น

การกิน	การนอน	การเดิน	การเรียนรู้
การศึกษา	การพิมพ์	การจดจำ	การค้าขาย
ความเครียด	ความรัก	ความรู้	ความตาย
ความมีเมตตา	ความเกลียดชัง	ความสนุก	ความต้องการ

ที่มา : เรียบเรียงมาจาก “บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓” กระทรวงศึกษาธิการ

สาระเพิ่มเติม เสริมความรู้

คำลักษณะนามของจำนวนนับ ๑ (เอกพจน์)	
ลำ	เรือ เรือดำน้ำ เครื่องบิน เฮลิคอปเตอร์ จรวด ไม้ แพ
เล่ม	กรรไกร มีด หนังสือ สมุด ตำรา เกวียน
ลูก	มะพร้าว ตาล กระจับปี่ ข้าว ถั่ว ก้อย ภูเขา ฟุตบอล เทนนิส
ดวง	ดาว ดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ แสตมป์ หลอดไฟ
เส้น	ถนน ด้าย เชือก ผม เส้นกัวยเดี่ยว เส้นบะหมี่
ใบ	ถุงพลาสติก กระเป๋า ใบไม้ หมอน ตะกร้า หม้อ กระทะ
ต้น	ต้นไม้ เทียนพรรษา เสาวรส เสไฟฟ้า หอม ผักชี
หลัง	ศาลา เรือนไทย ศาลพระภูมิ บ้าน ตู้เย็น ตู้เสื้อผ้า โทรทัศน์
เม็ด	ยา กระจับปี่ สิว ลูกอม กรวด
แผ่น	กระจก กระดาษ แผ่นรองตัด กระเบื้อง
คัน	รถ รถยนต์ ซ้อน เบ็ดตกปลา
สาย	แม่น้ำ ถนน รถไฟฟ้า สายไฟ ราง
แท่ง	ดินสอ ลิปสติก ปากกา ขวาน
นาย	ตำรวจ ทหาร
โรง	โรงเรียน โรงเรือน โรงงาน โรงฆ่าสัตว์
ตัว	พัดลม เสื้อ กางเกง หมวก ไก่ ม้า เสื้อ ปลา ช้างป่า
*ข้ออธิบาย คำบางคำอาจมีลักษณะนามมากกว่า ๑ คำ ตามความเหมาะสมของการสื่อสาร	